

Kiinteistön varautuminen sähkökatkoihin

Yritysten on hyvä varautua mahdollisiin sähköpulan aiheuttamiin sähkökatkoihin jo ennakkoon. Sähkökatkoista on helpompi selvittää, jos asiat on mietitty jo etukäteen.

Päätöksen alueellisista sähkökatkoista tekee kantaverkkoyhtiö Fingrid ja katkot pyritään tekemään hallitusti vaikutukset minimoiden. Jos sähköpula näyttää todennäköiseltä, asiasta viestitään viranomaisten toimesta valtakunnallisin häiriötiedottein. Lisätietoa mahdollisista sähkökatkoista ja muista häiriötilanteista saa sähköyhtiöiden nettisivuilta.

Renorin kohteisiin kohdistuvista sähkökatkoista pyritään tiedottamaan hyvissä ajoin etukäteen, mikäli sähkökatkosta on saatu ennakkotietoa. Tiedotteet lähetetään sähköpostitse yritysten tilayhteys- ja sopimusyhteyshenkilöille. Tiedotteet ovat luettavissa myös sähköisissä porrasmuutoksissa (jos sellaiset on). Muista pitää yrityksesi yhteystiedot ajan tasalla ja ilmoita mahdollisista yhteyshenkilöiden muutoksista vuokranantajalle.

Seuraavassa eräitä kiinteistön tekniseen toiminnallisuuteen ja käyttöön liittyviä ohjeistuksia:

- Kiinteistössä ei ole UPS- tai varavoimajärjestelmää sähkökatkojen varalle.
- Sähkökatkon sattuessa turvavalot jäävät palamaan. Kiinteistön paloturvallisuusjärjestelmien, poistumistieopasteiden ja turvavalojen toiminta lyhyissä katkoksissa on varmistettu akuin. Kiinteistössä on myös jälkivalaisevia turvaopasteita.
- Kulcutunnisteet ja sähkölukot toimivat varavirralla muutamia tunteja, sen jälkeen ovet menevät lukkoon. Perinteisillä mekaanisilla avaimilla sekä Abloy cliq -avaimilla pääsee ovista. Rakennuksen tiloista pääsee poistumaan ulos ilman avainta.
- Sähkökatkojen aikana mm. valaistus ei toimi, wc-tiloja ei voi käyttää (viemärit ei vedä), vedentulossa saattaa ilmetä paineenvaihtelua ja hissit pysähtyvät. Vain

joissakin hisseissä on varavoimalähde, jonka avulla hissikori ajaa lähimpään kerrokseen tai aulaan ja avaa ovet. Hissiin jääneiden ihmisten pelastaminen hisseistä voi kestää, jos hissejä pysähtyy samanaikaisesti paljon ja laajalla alueella. Jos jäät hissiin, paina hississä olevaa hälytysnappia tai soita hissihuollon vikapäivystykseen ja odota rauhallisena avun saantia.

- Sähköpatterit ja ilmanvaihto- ja jäähdytyslaitteet sekä kaukolämpö-, maalämpö-, ja ilmalämpöpumput lakkaavat toimimasta. Kaukolämmön jakelussa saattaa esiintyä katkoksia.
- Selvitä etukäteen, mitä tapahtuu esim. yrityksesi IT-järjestelmille, kun sähkötkatkeavat. Kriittisissä järjestelmissä tulee olla oma UPS- tai varavoima, jonka avulla voidaan hallitusti suorittaa järjestelmien alasajo tai turvata järjestelmien toimivuus katkojen aikana. Järjestelmät kannattaa testata mahdollisten sähkökatkosten varalta. Muista huolehtia IT-laitteiden varmuuskopioista.
- Kannettavat tietokoneet ja puhelimet toimivat niin pitkän aikaa, kun akkuja riittää. Jos puhelimen tai tietokoneen akku on tyhjä, yritä ladata akku varavirtalähteellä, ns. powerbankilla tai autolaturilla/USB-liitännän kautta auton akusta.
- Tietoliikenteen tukiasemat mykistyvät noin kahdessa tunnissa (laajoissa katkoksissa).
- Matkapuhelinverkkojen kuormitusta tulee välttää, ne saattavat ylikuormittua. Perinteinen tekstiviesti menee parhaiten perille. Häätäpuheluiden soittaminen onnistuu myös sähkökatkon aikana.
- Sähkökatkon varalle kannattaa yritysten tiloihin hankkia muutama käsivalaisin sekä paristoilla toimiva matkaradio.
- Huolehdi, että sähkölaitteet eivät jää päälle katkoksen ajaksi ja aiheuta päälle kytkeytyessään vaaratilanteita. Tällaisia ovat mm. liedet, lisälämmittimet, kahvinkeitin ja pesukoneet.
- Toimiston valot ja sähkölaitteet on hyvä laittaa pois päältä katkon alettua. Ne eivät kuitenkaan toimi katkon aikana. Jätä yksi valaisin päälle kertomaan, milloin sähkötkatkeavat.
- Mieti etukäteen, mitä tapahtuu, mikäli työskentelyä ei voida jatkaa sähkökatkon aikana. Jos toimintaa ei voida jatkaa, opastetaanko asiakkaat ja työntekijät ulos (tai kotiin)?

Sähköjen palautuessa laitteet kytkeytyvät päälle samanaikaisesti ja tehopiikki voi aiheuttaa ongelmia sähköjärjestelmissä. Kytke laitteet päälle eri huoneissa pikkuhiljaa, niin äkillinen kuormituspiikki ei katkaise sähköjä uudelleen.

Mikäli myös veden tulossa on ollut katkoksia sähkökatkon aikana, niin veden tulo ei välttämättä ala heti, kun sähkötkatkeavat. Kun vettä alkaa tulla, siinä voi olla sakkaa. Juoksuta vettä, kunnes vesi kirkastuu.

Ajankohtaisia turvallisuusasioita

- Pimeys houkuttelee pyörävarkaita. Pyri lukitsemaan polkupyörä kiinteään pyörätelineeseen työpäivän ajaksi. Pyörään kannattaa hankkia kunnan lukko.
- Pysäköi auto niille osoitetuille paikoille, älä pysäköi sisäänkäyntien edustoille edes lyhytaikaisesti. Sisäänkäyntien edustat toimivat pelastusreitteinä ja ne tulee pitää vapaana autoista sekä muista kulkuneuvoista, kuten polkupyöristä ja sähköpotkulaudoista.
- Auton lämmitysjohto tulee turvallisuussyistä aina käytön jälkeen irrottaa pistorasiasta, eikä pistorasiassa olevaa johtoa saa jättää esimerkiksi lämmitystolppaan roikkumaan. Myös pistorasiakotelon kansi on syytä pitää lukittuna. Avoin pistorasiakotelo ja vapaasti roikkuva jännitteinen lämmitysjohto aiheuttavat sähköiskun vaaran. Jos pistokytkin putoaa vesilätäkköön tai lumisohjoon, se saattaa tehdä ympärillä olevan alueen sähköiseksi. Lisäksi lämmitysjohto voi rikkoutua vaaralliseen kuntoon esimerkiksi paikoitusalueen lumenluonnin yhteydessä. Avoimena oleva pistorasiakotelo puolestaan on alttiina ilkvallalle.
- Rakennuksen kaikista tiloista on joka hetki päästävä poistumaan ilman avainta tai muuta oven avausvälinettä. Ovia ei saa pitää työaikana takalukossa. Poistumisteillä ei saa säilyttää tavaraa.
- Tulipalot työpaikoilla saavat usein alkunsa koneista ja viallisista sähkölaitteista. Epäkunnossa olevien sähkölaitteiden käyttö tulee lopettaa välittömästi. Sammutuspeite olisi hyvä löytyä tiloista, joissa em. sähkölaitteita on. Jatkojohdot on tarkoitettu vain tilapäiskäyttöön. Vioittuneet jatkojohdot tulee poistaa käytöstä välittömästi.
- Vioittuneet vilkkuvat loisteputket ja sytyttimet tulee vaihdattaa. Mikäli havaitset vilkkuvan lampun, ilmoita siitä kiinteistöhuoltoon. Vioittunut loisteputki voi kuumentua jopa 200-asteiseksi, aiheuttaen näin suuren palovaaran. Vilkkuva valo kuluttaa myös huomattavasti enemmän sähköä.
- Kylmälaitteiden kunnosta on huolehdittava. Epäkuntoinen laite tulee toimittaa huoltoon. Kylmälaitteiden takana sijaitsevat jäähdytyskennot tulee imuroida vuosittain. Laitteen taakse kertyvä pöly on herkästi syttyvää ja aiheuttaa laitteen ylikuormitusta.
- Kynttilöiden polttaminen sekä tupakointi sisätiloissa kielletty.